

SERMO CLXXVI<sup>1</sup>.

De tribus lectionibus Apostoli, 1 Tim. 1. *Fidelis sermo et omni acceptione dignus, etc.* Psalm. xciv. *Venite adoremus, et prosternamur ei, etc.*, ac Evangelii, Luc. xvii. ubi de decem leprosis a Domino mundatis. Contra Pelagianos.

I. De divinis Lectionibus quod Dominus admonere dignatur, intenti audite, fratres, illo dante, me ministrante. Primam lectionem audivimus Apostoli: « Fidelis sermo » et omni acceptione dignus, quia Christus Jesus venit in » mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego » sum. Sed ideo misericordiam consecutus sum, ut in me » ostenderet Christus Jesus omnem longanimitatem suam; » ad informationem eorum qui credituri sunt illi in vitam » æternam<sup>2</sup>. » Hoc de apostolica lectione percepimus. Deinde cantavimus Psalmum, exhortantes nos invicem, una voce, uno corde dicentes: « Venite adoremus, et prosternamur ei, et fleamus coram Domino qui fecit nos: » et ibi, « Præveniamus faciem ejus in confessione, et in » psalmis jubilemus ei<sup>3</sup>. » Post hæc, evangelica lectio decem leprosos mundatos nobis ostendit, et unum ex eis alienigenam gratias agentem mundatori suo. Has tres lectiones, quantum pro tempore possumus, pertractemus, dicentes pauca de singulis; et quantum conari possumus,

<sup>1</sup> Alias x, de verbis Apostoli. — <sup>2</sup> 1 Tim. 1, 15, 16. — <sup>3</sup> Psal. xciv, 1-6. — <sup>4</sup> Luc. xvii, 12.

adjuvante Domino, non in aliqua earum sic immorantes, ut aliis duabus impedimentum afferamus.

II. Proponit nobis Apostolus scientiam gratiarum actionis. Mementote quid ultima evangelica lectio resonet, quomodo Jesus Dominus laudat gratias agentem, ingratos improbat, mundatos in cute, leprosos in corde. Quid ergo Apostolus? « Fidelis, inquit, sermo et omni acceptione dignus. » Quid est iste sermo? « Quia Christus » Jesus venit in mundum. » Ut quid? « Peccatores salvos » facere. » Quid tu? « Quorum primus ego sum<sup>4</sup>. » Qui dicit: Vel non sum peccator, vel non fui, ingratus est Salvatori. Nullus hominum in ista, quæ ex Adam defluit massa mortalium, nullus omnino hominum non ægrotus, nullus sine gratia Christi sanatus. Quid de parvulis pueris<sup>2</sup>, si ex Adam ægroti? Nam et ipsi portantur ad Ecclesiam: et si pedibus illuc currere non possunt, alienis pedibus currunt, ut sanentur. Accommodat illis mater Ecclesia aliorum pedes ut veniant, aliorum cor ut credant, aliorum linguam ut fateantur: ut quoniam quod ægri sunt alio peccante prægravantur, sic cum hi sani sunt, alio pro eis confitente salventur. Nemo ergo vobis susurret doctrinas alienas. Hoc Ecclesia semper habuit, semper tenuit: hoc a majorum fide percepit: hoc usque in finem perseveranter custodit. « Quoniam non est opus sanis medicus, sed ægrotantibus<sup>3</sup>. » Quid necessarium ergo habuit infans Christum, si non ægrotat? si sanus est, quare per eos qui eum diligunt, medicum quærit? Si quando portantur infantes, dicuntur omnino nullum propaginis habere peccatum, et veniunt ad Christum; quare non eis dicitur in Ecclesia qui eos apportant: Auferte hinc innocentes istos: « Non est opus sanis medicus, sed » male habentibus: non venit Christus vocare justos, sed

<sup>1</sup> 1 Tim. 1, 15. — <sup>2</sup> Forte queris. — <sup>3</sup> Math. ix, 12.

» peccatores?» Nunquam dictum est : sed nec aliquando dicitur. Quisque ergo quod potest, fratres, loquatur pro eo qui loqui pro se non potest. Pro magno commendantur episcopis patrimonia pupillorum, quanto magis gratia parvulorum? Pupillum tuetur episcopus, ne mortuis parentibus ab extraneis opprimatur. Clamet plus pro parvulo, cui timet ne a parentibus occidatur : clamet cum Apostolo : « Fidelis sermo et omni acceptione dignus, » quia Christus Jesus venit in mundum, » nullam aliam ob causam, nisi « Peccatores salvos facere. » Qui venit ad Christum, habet quod in eo sanetur : qui non habet, non est causa quare medico offeratur. Eligant parentes unum de duobus, aut confiteantur in parvulis suis sanari peccatum, aut eos medico offerre desinant. Hoc nihil est aliud quam velle medico sanum offerre. Quid offers? Baptizandum. Quem? Infantem. Cui offers? Christo? Ei certe « Qui venit in mundum. » Ita, inquit. Quare venit in mundum? « Peccatores salvos facere. » Ergo quem offers, habet quod in illo salvum fiat? Si dixeris : Habet; confitendo deles : si dixeris : Non habet; negando tenes.

III. « Peccatores, inquit, salvos facere, quorum primus ego sum. » Ante Paulum non erant peccatores? Certe vel ipse Adam ante omnes, et plena peccatoribus terra deleta diluvio, et deinceps quam multi. Unde verum est : « Ego primus sum? » Primum se dixit, non peccatorum ordine, sed peccati magnitudine. Magnitudinem peccati sui attendit, unde se primum dixit peccatorum? quomodo dicuntur inter advocatos, verbi gratia, primi : primus est iste, non quia plures annos habet, ex quo causas agit; sed quia ex quo coepit, caeteros superavit. Dicat ergo Apostolus alio loco unde primus sit peccatorum : « Ego, inquit, sum novissimus Apostolorum, qui » non sum dignus vocari Apostolus, quia persecutus sum

» Ecclesiam Dei<sup>1</sup>. » Nemo acrior inter persecutores : ergo nemo prior inter peccatores.

IV. « Sed misericordiam, inquit, consecutus sum. » Et quare sit misericordiam consecutus, exponit causam : « Ut in me, inquit, ostenderet Christus Jesus omnem longanimitatem, ad informationem eorum qui credituri » sunt illi in vitam æternam<sup>2</sup>. » Christus, inquit, daturus veniam conversis ad se peccatoribus usque ad inimicos suos, me primo elegit acriorem inimicum; quem cum sanaret, nemo in caeteris desperaret. Faciunt hoc medici, quando ad ea loca veniunt ubi ignoti sunt, quos curent primitus eligunt desperatos; ut in eis et benevolentiam exercent, et commendent doctrinam; ut unusquisque in illo loco dicat proximo suo : Vade ad illum medicum, securus esto, sanat te. Et ille : Me sanat? Non vides quid patiar? Ego novi quid simile : tu quod pateris, et ego quidem passus sum. Sic dicit Paulus uniuersique ægroto, et de se volenti desperare : Qui curavit me, misit me ad te, et dixit mihi : Illi desperanti vade, et dic quid habuisti, quid in te sanavi, quam cito sanavi. De coelo vocavi, una voce percussi et dejeci, alia erexi, et elegi, tertia implevi et misi, quarta liberavi et coronavi<sup>3</sup>. Vade, dic ægroto, clama desperatis : « Fidelis sermo, et omni » acceptione dignus, quia Christus Jesus venit in mundum peccatores salvos facere. » Quid timetis? Quid trepidatis? « Quorum primus ego sum. » Ego, inquit, vobis loquor, sanus ægrotantibus, stans jacentibus, securus desperantibus. « Ideo enim misericordiam consecutus sum, » ut in me ostenderet Christus Jesus omnem longanimitatem. » Morbum meum diu pertulit, et sic abstulit; tanquam bonus medicus phreneticum patienter toleravit, sustinuit me ferientem se, donavit mihi feriri pro se.

<sup>1</sup> 1 Cor. xv, 9. — <sup>2</sup> 1 Tim. i, 16. — <sup>3</sup> Act. ix.

« Omnem, inquit, longanimitatem ostendit in me, ad in-  
» formationem eorum qui credituri sunt illi in vitam æter-  
» nam. »

V. Nolite ergo desperare. Egroti estis, accedite ad eum, et sanamini : cæci estis, accedite ad eum, et illuminamini. Et qui sani estis, ei gratias agite : et qui ægrotatis, ad eum sanandi currite; dicite omnes : « Venite » adoremus, et prosternamur ei, et ploremus coram Domino qui fecit nos<sup>1</sup>, » et homines, et salvos. Nam si ille nos fecit nos homines, nos autem ipsi nos fecimus salvos; aliquid illo melius fecimus. Melior est enim salvus homo, quam quilibet homo. Si ergo te Deus fecit hominem, et tu te fecisti bonum hominem; quod tu fecisti melius est. Noli te extollere super Deum : subde te Deo, adora, prosternere, confitere illi qui fecit te : quia nemo recreat, nisi qui creat; nemo reficit, nisi qui fecit. Hoc et in alio Psalmo. « Ipse fecit nos, et non ipsi nos<sup>2</sup>. » Sane quando te fecit, quid tu faceres non habebas : quando autem jam es, habes et tu ipse quod facias; ad medicum curras, medicum implores, qui ubique est. Et ut implorares, excitavit cor tuum, et posse implorare donavit tibi. « Deus est enim, inquit, qui operatur in vobis » et velle, et operari, pro bona voluntate<sup>3</sup>. » Quia ut haberes bonam voluntatem, illius vocatio præcessit. « Clama, Deus meus, misericordia ejus præveniet me. » Ut esses, ut sentires, ut audires, ut consentires, prævenit te misericordia ejus. Prævenit te in omnibus : prævenit et tu in aliquo iram ejus. In quo, inquis, in quo? Confitere ista omnia a Deo te habere quidquid boni habes, a te quidquid mali. Ne in bonis tuis illum contempnas, te laudes; ne in malis tuis illum accuses, te excuses : ipsa est vera confessio. Ille qui in tantis bonis prævenit te,

<sup>1</sup> Psal. xciv, 6. — <sup>2</sup> Id. xcix, 3. — <sup>3</sup> Philip. ii, 13. — <sup>4</sup> Psal. lvi, 11.

venturus est ad te, et inspecturus dona sua et mala tua, quomodo bono ejus usus fueris, inspicit te. Ergo quia in omnibus istis donis prævenit te, vide in quo tu prævenias faciem venturi : audi Psalmum, « Præveniamus faciem ejus in confessione<sup>1</sup>. Præveniamus faciem ejus : » antequam veniat, propitiatur; antequam adsit, placetur. Habes enim sacerdotem per quem possis placare Deum tuum, et ipse cum Patre Deus est ad te, qui homo est propter te. Ita jubilabis in Psalmis, præveniens faciem ejus in confessione. Jubila in Psalmo : præveniens faciem ejus in confessione, accusa te; jubilans in Psalmo, lauda illum. Accusando te, et laudando cum qui fecit te; veniet qui mortuus est pro te, et vivificabit te.

VI. Hoc tenete, in hoc persistite. Nemo variet, nemo leprosus sit. Doctrina inconstans, non habens unum colorem, mentis lepram significat : et istam Christus mundat. Forte in aliquo variasti, et inspexisti, et in melius sententiam commutasti; et quod varium erat, unius coloris effectum est. Noli tibi tribuere, ne sis inter novem qui gratias non egerunt. Unus egit gratias : cæteri Judæi erant : ille alienigena erat<sup>2</sup>, gentes alienigenas significabat, numerus ille Christo decimas dedit. Illi ergo debemus quod sumus, quod vivimus, quod intelligimus : quod homines sumus, quod bene viximus, quod recte intelleximus, illi debemus. Nostrum nihil nisi peccatum quod habemus. » Quid enim habes, quod non accepisti<sup>3</sup>? » Vos ergo, maxime qui scitis quid audiatis, curandum ab ægritudine, mundatum a varietate sursum cor ponite, et Deo gratias agite.

<sup>1</sup> Psal. xciv, 6. — <sup>2</sup> Luc. xvii, 18. — <sup>3</sup> I Cor. iv, 7.